

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

144. Vir quidam habebat magnam verecundiam aperiendi in confessione se sodomiam commisisse cum uxore; quæsierunt à me per literas Doctorum opiniones circa præsentem casum. Et supponitur in copulam ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

4. Igitur ex supradictis apparet, secundum Caietan. pollutentem se, & tangentem puerum, nondum doli capacem, vel verenda alicuius bestiae, non teneri has circumstantias in confessione explicare, quia haec pollutiones inter se non differunt specie, sed qui tenent mutare speciem, affirmatiue sententiae adherent. Nota tamen sententiam Caietani quam probabilem putat Dicastillus, *ut supra*, visum est; tenere etiam P. Azorium, & nouissimè me citato Ioannem Caramuelem *in Comment. ad Regulam D. Bened. disputat. 66. num. 983.* sed in praxi puto non esse dicendum à contraria sententia tanquam probabiliori & tutiori.

Pro hoc me citato sup. in Resol. 133 §. ult. & signanter in aliis §§. eius not.

RESOL. CXLIII.

An si quis cum Virgine copulam sodomiticam habuerit, teneatur in confessione explicare circumstantiam virginitatis?

Et cursum docetur penitentem non teneri exponere se sodomiam habuisse cum femina, quia sodomia cum muliere, aut cum viro solum differunt in genere entis, non in genere moris. Ex part. 7. tract. 12. & Misc. 3. Resol. 16. aliàs 14.

Sup. hoc sup. in Res. 39. §. Secundo inferitur prope finem à veris. Notandū est.

§. 1. **D**E hoc casu interrogatus his diebus respondit negatiuè, quia talis copula non habet specialem malitiam stupri, cum non violetur integritas Virginis, & ideo in tali casu sufficit, ut penitens se acuset habuisse, verbi gratia, semel copulam sodomiticam cum femina. Et hanc sententiam docet Dicastillus *de Iustit. lib. 1. disputat. 3. dub. 19. num. 328.* & tanquam probabilem admittit Trullench *in Decalog. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 8. §. 2. num. 3.* vbi sic ait: Si quis abutatur virgine sodomiticè, etiam si aliquam iniuriam faciat patri, non tamen corrumpit claustrum virginale, nec reddet minusabilem ad matrimonium, proinde valde probabile est, non esse explicandum in confessione sodomiam commissam fuisse cum virgine, sed sufficit, si dicat esse cum femina. Ita ille. Et hanc sententiam ego etiam olim docui, & nouissimè me citato docet sapientissimus & amicitissimus Caramuel, *in reg. D. Benedic. disput. 66. conclus. 12. num. 1013.* qui etiam mecum docet penitentem non teneri exponere se sodomiam habuisse cum femina; quia sodomia cum muliere, aut cum viro solum differunt in genere entis, non in genere moris; non secus, ac furari aurum, vel argentum, aut frangere ieiunium pane, vel piscibus.

Sup. hoc sup. in Res. 131. & in aliis Res. & §§. eius annot.

RESOL. CXLIV.

Ut quidam habebat magnam verecundiam, aperire in confessione se sodomiam commississe cum vxore; quaesierunt à me per literas Doctorum opiniones circa praesentem casum.

Et supponitur in dictam copulam sodomiticam vxorem consentire.

Et cursum inferitur non esse explicandam personam, cum qua habita est sodomia, virum videlicet sit masculus, vel femina; nam licet concubitus iste cum femina non sit propriè sodomia, tamen ad sodomiam reducitur. Ex part. 7. tract. 12. & Misc. 3. Res. 23. aliàs 21.

§. 1. **S**uppono, ut mihi asserbant in copulam sodomiticam vxorem consentire. Dico igitur, ex aliquorum Doctorum sententia, posse iudicatum in tali casu asserere in confessione se com-

mississe peccatum contra naturam, ter, verbi gratia, vel quater, nihil aliud explicando. Nam Mazuchellus *tract. de cas. reser. cap. 22. difficult. 1. num. 24.* tenet contra Bonacinam non esse explicandam personam cum qua habitata est sodomia, virum videlicet sit masculus, vel femina; nam licet concubitus iste cum femina, non sit propriè sodomia, tamen ad sodomiam reducitur; vnde penitens in Confessione latifaceret, asserendo, peccauit toties contra naturam.

2. **Q**uòd verò in casu de quo loquimur penitens non teneatur explicare se esse vxoratum, tanquam probabilem admittit Machadus *de Perfecto Confess. tom. 1. lib. 2. part. 3. tractat. 19. document. 5. num. 5.* & sequent. vbi sic ait: *Ha se aduertir, que si qualquiera de los casados tuuiese copula con otro, que el compañero, extra vas; segun doctrina comun esta obligado à declarar en la confesion, que era casado; por que de qualquiera manera que diuina su carne con otro, haze agrauio al compañero, i le quabrantè la fe dada, por lo qual siempre es adultero.*

3. **S**i la misma obligacion tenga de declarar la circunstancia de que era casado el marido, que con voluntad de su muger tuuo copula, extra vas, con el: no es tan cierto entre los Doctores. Sanchez; i otros comunemente son de parecer, que no solo la culpa, sino tambien que la tunc, extra vas, con su muger, deue declarar, fundansi en que semejante acceso es contra la fe del matrimonio, i por consequente adulterio. San Augustin referido en el Decreto, expressamente dice, que este modo de accipere entre los casados es mas grave peccado, que entre los solteros.

4. **N**o obstante que lo contrario es probable; por que como ensena Santo Tomas, i todos los Doctores la fe del matrimonio solo contiene en si dos cosas.

5. **L**a primera, que los casados se paguen fielmente el debito conjugal. La otra, que no diuidan su carne, teniendo copula con otras personas. Lo qual consta tambien de la definicion del adulterio, que como dize Pelagio Pontifice, i dexamos dicho otra, es: *Alieni tori violatio.* Huc vsque Machad. Sed ego adhaereo opinioni Sanchez.

RESOL. CXLV.

An pollutio prauisa, sed non intenta in ebrietate nimia comestione, &c. sit in confessione aperienda? Vel an sufficiat in tali casu se accusare de nimio potu, & cibo, & opus non sit explicare pollutionem?

Et docetur, quod verba impudica, cogitationis super, & tactus, licet sint crimina mortalia, & sint casus ordinati ad pollutionem, non tamen efficaciter illam influunt.

Et notatur pollutionem prauisam, sed non intentam ex actibus peccaminosis tantum venialiter in genere luxurie, non esse peccatum mortale, et ex tactu leui, verbi gratia, manus, visu, verbis, lectionibus aliquantulum libidinosis, &c. Ex part. 1. tract. 7. Resol. 65.

§. 1. **R**espondeo negatiuè: nam, quando causa peccati mortalis in genere luxurie, tunc est peccatum mortale pollutio prauisa: non autem in nostro casu, quando causa est mortalis in ebrietate, nimia comestione, &c. quia eiusmodi res ex propria ratione non ordinantur ad pollutionem; & ideo non concurrunt grauiter ad ipsam pollutionem, sed leuiter. At pollutio non est culpa mortalis, prout precisè voluit in causa leuiter illam efficiente. Ergo, &c. Et